

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ СУРГУУЛЬ
“МОНГОЛ СУДЛАЛ”
Эрдэм шинжилгээний сэтгүүл

Боть XLVII (597)

DOI: 10.22353/ms20234705

МОНГОЛ ХЭЛНИЙ АНХАН ШАТНЫ АНГИД СУРАЛЦАЖ БУЙ
ГАДААДЫН СУРАЛЦАГЧИЙН ҮГИЙН САНГИЙН МЭДЛЭГИЙГ
ТОГТООХ НЬ

Б.Баяртуул

Түлхүүр үг: монгол хэл, үгийн сан, хэлний мэдлэгийн түвшин, хоёрдогч хэл

Монгол Улсын Их Сургуульд 1952 оноос 1971 он хүртэл 29 гадаадын иргэн монгол хэлний ангид суралцаж төгссөн¹ нь Монгол Улсын хэмжээнд монгол хэлийг хоёрдогч хэл болгон заах эхлэл суурь болсон бөгөөд МУИС-ийн ректорын 1971 оны 6-р сарын 10-ны өдрийн 230 тоот тушаалаар Хэл бичгийн факультетад гадаад оюутны сургалт хүмүүжлийн асуудлыг дагнан хариуцаж байх монгол хэлний тэнхим байгуулж, 1971-1972 оны хичээлийн жилд ЗХУ (хуучнаар) БНАВУ, Энэтхэг, Болгар, Унгар, Герман, Польш зэрэг орны 20 орчим оюутантай монгол хэлний бэлтгэл ангийн сургалтыг албан ёсоор эхлүүлж байжээ (Баттулга; Баяртуул, 2021). Энэ цаг үеэс эхлэн монгол хэлийг хоёрдогч хэл болгон заан сургах ажил эрчимтэй хөгжиж, энэ талаарх эрдэм шинжилгээний өгүүлэл, ном, сурах бичиг, гарын авлага олноор хэвлэгдэн гарчээ. Хэл шинжлэлийн салбар ухаанд ч хүүхдийн хэлний судлал, эх хэлээ гадаад/хоёрдогч хэл болгон заах, сургах онол, арга зүйн асуудлыг хэрэглээний хэл шинжлэлийн нэгэн чухал салбар хэмээн үзэж хөгжүүлсээр байна.

Аливаа хэлийг сурахад хамгийн түрүүнд үгийн сангийн мэдлэг хамгийн чухал (Norbert Schmitt, 2008:2) бөгөөд хэлний ярих, сонсох, бичих, унших чадваруудын нэг бүрэлдэхүүн хэсэг юм. Үгийн сангийн мэдлэг нь хэлийг хэрэглэх боломж олгодог бол хэлийг хэрэглэснээр үгийн сангийн баялаг нэмэгддэг байна. Гадаад хэл ялангуяа дэлхий нийтэд түгээмэл англи хэлний тухайд авч үзвэл, гадаадын суралцагч дунджаар 3000-5000 үг мэдвэл зохилтой бөгөөд үүнээс ярьж бичихэд 2000-3000 үгийг хэрэглэнэ. Тиймээс суралцагч хамгийн олон давтамжтай 3000 гаруй үгийг юуны түрүүнд мэдэх хэрэгтэй бөгөөд дараа нь цөөн давтамжтай үгсийг бие даан сурах боломжтой болно (Paul Nation, 1993).

Энэ мэтээр бусад хэлэнд гадаадын суралцагчийн сурах үгийн сангийн тоо хэмжээг тогтоон тодорхойлсон судалгаа арвин хийгдсэн байдаг бол монгол хэлний тухайд энэ талын судалгааны ажил хомс байгаа юм. Тиймээс бид монгол

¹ МУИС-ийн архивт хадгалагдаж байгаа “Хэлбичгийн факультетын Монгол хэлний тэнхимийн товч түүх” 1-р тал.

хэл сурч буй гадаад оюутны үгийн сангийн хэмжээг тогтоох буюу монгол хэлээр чөлөөтэй харилцахад хэдэн үг мэдвэл зохих асуудлыг монгол хэлний анхан шатны хэмжээнд авч үзэн тодорхойлохыг оролдсон болно.

Аливаа хэлний сонсох, ярих, унших, бичих гэсэн дөрвөн чадварыг хөгжүүлэх суурь нь үгийн сангийн мэдлэг юм. Өөрөөр хэлбэл,

- Үгийн утгыг мэдэхгүйгээр уншиж ойлгохгүй
- Үгийн утгыг мэдэхгүйгээр сонсож ойлгохгүй
- Үгийн утгыг мэдэхгүйгээр харилцан ярилцахгүй
- Үгийн утгыг мэдэхгүйгээр зохион бичихгүй
- Үгийн утгыг мэдэхгүйгээр хэл зүйн дүрмийг ойлгохгүй болно.

Орчин үеийн хэл эзэмших онолын чиглэлийн судалгаанаас үзвэл, төрөл бүрийн эхийг уншиж ойлгохын тулд ойролцоогоор 8000-9000 үг хэрэгтэй бөгөөд 8000-9000 үг мэддэг байхад сонины нийтлэл хийгээд уран зохиолын бичвэрийн агуулгыг 98 хувь ойлгоно (Hirsh and Nation, 1992) гэж үзжээ.

Мөн “Европын олон хэлний суурь хөтөлбөр”-ийн хэлний түвшин бүрийн эзэмшвэл зохих үгийн жагсаалтыг авч үзвэл,

- A1 түвшинд 500 үг
- A2 түвшинд 1000 үг
- B1 түвшинд 2000 үг
- B2 түвшинд 4000 үг
- C1 түвшинд 8000 үг
- C2 түвшинд 16000 үг мэдвэл зохино (The CEFR Levels)² гэжээ.

Хэрэв 1000 үг мэддэг бол та өдөр тутмын харилцааны (хэт мэргэжлийн биш бол) 80 хувийг ойлгож чадна (Hirsh and Nation, 1992). Хэрэв 3000 үг мэддэг бол энгийн эхийн 95 хувийг, мөн ихэнх зохиол, өгүүллийн ерөнхий санааг ойлгоно (Hazenbergh and Hulstijn, 1996). Үүнд, ерөнхийлөн ойлгох чадвар, бүрэн ойлгох чадварыг ялгаж үзэх хэрэгтэй гэдгийг анхаарах хэрэгтэй. Харин 5000 үг мэддэг бол энгийн эхүүдийн 98 хувийг ойлгож (Nation and Laufer, 1996) төвөггүй харилцах чадвартай болох ч санаа бодлоо илэрхийлэх, мэргэжлийн үг хэллэг бүхий харилцааны орчинд зарим бэрхшээлтэй тулгарна. 10000 үг мэддэг бол төрөл бүрийн эхийг 99 хувь ойлгоно (Nation, 1990; Laufer, 1997). Тухайн хэлнийхээ баялаг үгийн сангийн мэдлэгтэй байх нь суралцагч өөрийгөө чөлөөтэй ойлгуулах төдийгүй хэрэв төв аялгуугаар нь ярьж чаддаг бол унаган хэлтнээс ч дутахгүй тэр хэлийг эзэмшсэн байна гэж үзнэ. Тиймээс хэл сурахад тавигдах тэргүүний зорилт бол үгийн сангийн мэдлэг юм (N.Schmitt, 2010).

Дэлхий дахинд хамгийн түгээмэл хэрэглэдэг англи хэлний үгийн жагсаалт бол “A General Service List of English Words”³ бөгөөд анх Майкл Вэст 2000 үг бүхий энэхүү жагсаалтыг гаргаж байжээ. Түүнээс хойш 1995 онд Жон Бауман, Брент Куллиган нар нэмж сайжруулсан хувилбарыг гаргасан бол саяхан Брент Куллиган, Чарльз Браун, Жозеф Филлипс нар сүүлийн хувилбарыг нэмэн засварлаж гаргасан үгийн жагсаалтаа “New General Service List” гэж нэрлэжээ. Тэд олон төрлийн эхэд хамгийн олон давтамжтай тохиолдож байгаа үгсийг

² CEFR: <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/level-descriptions>

³ Vocabulary: Design, Acquisition and Pedagogy edited by Norbert Schmidt and Micheal McCarthy. 1997

түүвэрлэж хөмрөгөө бүрдүүлсэн байна. Жишээ нь: дуртай, чадна, учраас, зогсох, зөвшөөрөх гэх мэт. Англи хэлний хувьд ерөнхий, өдөр тутмын, энгийн харилцаанд 2000 үгийг мэдэхэд хангалттай гэж үздэг. Тиймээс тодорхой чиглэлээр сурахын өмнө ерөнхий хэрэглээний 2000 үгийг мэддэг байх ёстой⁴ гэсэн шаардлагыг тавьдаг ажээ.

Нэйшн /Nation/ (2001) аливаа хэлийг сурах, сургахад үгийн хэлбэр, утга, хэрэглээг ойлгож эзэмших явдал маш чухал гэдгийг онцолжээ. Энэ мэтээр үгийн санг тусгайлан судалдаг олон эрдэмтэн үгсийн сангийн мэдлэг нь уншиж ойлгох чадвар болон хэлний ерөнхий чадамжийг тодорхойлох гол үзүүлэлт болохыг онцолжээ.

Монгол хэлийг гадаад хэл болгон суралцагчдын хувьд үгийн сангийн цогц, тогтолцоотой мэдлэгтэй болох нь өдөр тутмын харилцааны янз бүрийн орчин нөхцөлд саадгүй харилцах үндэс суурь болох төдийгүй төрөл бүрийн эх бичвэр, харилцаа ярианы болон соёлын өөр орчинд нэвтэрч ойлголцоход түлхүүр болно.

Бид БШУЯ-ны захиалга, ШУТС-ийн санхүүжилттэйгээр хэрэгжүүлсэн “Монгол хэлний стандарт шалгалт, тест, программ хангамжийн тогтолцоо боловсруулах нь”⁵ төслийн хүрээнд монгол хэлний анхан шатанд суралцагчийн үгийн сангийн хэмжээг тогтоосон бөгөөд тус өгүүлэлд уг судалгааны ажлын үр дүнг танилцуулна. Үүнд, европын болон дэлхийн бусад оронд түгээмэл хэрэглэж буй “Европын олон хэлний суурь хөтөлбөр”-ийн үндсэн зарчмыг баримталж, хятад, япон, солонгос, англи, орос, герман зэрэг хэлний түвшин тогтоох шалгалтын стандарт баримт бичгийг харьцуулан үзэж, арга зүйн үндэс болгов. Ингэхдээ монгол хэлний мэдлэг чадварын түвшнийг анхан, дунд, ахисан гурван шаттай байхаар тогтоож, шат бүр нь 2 түвшинтэй буюу нийт зургаан түвшин байна гэж үзэв. Тухайлбал, анхан шат М1, М2 түвшинтэй, дунд шат М3, М4 түвшинтэй, ахисан шат М5, М6 түвшинтэй байна. М гэдэг нь “монгол хэл” гэх үгийн товчлол болно (Д.Заяабаатар нар. 2023).

Монгол хэлийг хоёрдогч болон гадаад хэл болгон сурч буй гадаад суралцагчид зориулан аль түвшинд ямар төрлийн хэдэн үгийг мэдсэн байвал зохистойг судалгааны үр дүнд тулгуурлан тодорхойлох нь сургалт, судалгааны дараах ач холбогдолтой. Үүнд,

1. Эзэмшвэл зохих үгийн сангийн жагсаалт нь суралцагчийг тодорхой сэдэл тэмүүлэлтэйгээр төвлөрөн суралцахад эерэгээр нөлөөлдөг.

2. Эзэмшвэл зохих үгийн жагсаалтыг тодорхой болгосноор тухайн түвшний хүрээнд юунаас эхлэн суралцах нь суралцагчид ойлгомжтой байдаг.

3. Монгол хэлийг гадаад хэл болгон суралцагчдад үгийн сангийн мэдлэгээ баяжуулж нэмэгдүүлэхийг үргэлж эрмэлзэж байдаг боловч хэрхэн тогтолцоотойгоор сурах, ингэхдээ ямар судалгааны бүтээл, гарын авлагыг эх хэрэглэгдэхүүнээ болгох талаар баримжаагүй байдаг. Харин эзэмшвэл зохих үгийн жагсаалтыг түвшин бүрээр тодорхой гаргаж өгснөөр дээрх асуудлыг шийдвэрлэхэд чухал үүрэгтэй болно.

4. Эзэмшвэл зохих үгийн жагсаалтыг баримжаалан тухайн эхэд гарч байгаа

⁴ <https://www.eapfoundation.com/vocab/general/ngsl/>

⁵ “Монгол хэлний стандарт шалгалт” инновацийн төсөл. Төслийн удирдагч Д.Заяабаатар. Санхүүжүүлэгч: Монгол Улсын Шинжлэх Ухаан Технологийн Сан, (2021-2023).

үгийн чухал, чухал бусыг тодорхойлж болно. Тиймээс оюутанд ч, багшид ч чухал гэж үзсэн үгэнд анхаарлаа хандуулж, системтэй сурах, сургахад ач тустай.

5. Эзэмшвэл зохих үгийн жагсаалтыг ашигласнаар суралцагч өөрийнхөө түвшнийг өөрөө үнэлэн тогтоох боломжтой болно. Ингэснээр хэдий хугацаанд хэчнээн үг сурахаа зорилт болгон дэвшүүлж, үгийн сангийн мэдлэгээ сайжирч буй эсэхийг баримжаалж болно.

6. Багш хичээлийн агуулга хөтөлбөрөө боловсруулахдаа тухайн түвшний эзэмшвэл зохих үгийн сангийн жагсаалтыг ашигласнаар сургалтын үр дүн жигд, хүртээмжтэй, үр дүнтэй болно.

7. Улмаар багшийн хичээлийн агуулгад тохиолдоогүй боловч тухайн сурч буй түвшиндээ эзэмшвэл зохих үгсийн жагсаалтаа ашиглан суралцагч өөрөө бие даан нөхөн сурах боломжтой.

Бид монгол хэлийг хоёрдогч хэл болгон суралцаж буй гадаадын суралцагчийн анхан шатны ангид эзэмшвэл зохих үгсийн жагсаалтыг боловсруулан гаргахдаа дараах зарчмыг баримтлан боловсруулав. Үүнд,

- Үгийн давтамжийн судалгаа хийв. Үүнд, Ерөнхий боловсролын сургуулийн монгол хэлний сурах бичгүүд, гадаадын суралцагч нарт зориулсан монгол хэлний төрөл бүрийн сурах бичгүүд, өдөр тутмын сонин зэрэг өргөн хүрээг хамарсан хэрэглэгдэхүүн цуглуулж улмаар эдгээрт хамгийн өндөр давтамжтай тохиолдож буй үгсийг орчин үеийн тооцооллын аргаар гаргав. Улмаар тооцоолж гаргасан өндөр давтамжтай үгсийг хянан нягталж ангилав.

- Өдөр тутмын харилцаанд түгээмэл тохиолддог харилцааны орчин нөхцөл болон нийтлэг сэдвүүдийн жагсаалт гаргаж, тухайн сэдэвтэй уялдуулж үгийн жагсаалтыг бүрдүүлэв.

- Монгол ахуй, ёс заншилтай холбоотой үгс буюу гадаад улс орны ахуй, соёлд тохиолддоггүй, монгол соёл сэтгэлгээний онцлогийг тусгасан үгсийн жагсаалтыг хийв.

- Өндөр давтамжтай гарсан үгсийг ямар ямар сэдэвтэй уялдаж болохыг тогтоов.

- Мөн ярианы болон бичгийн хэлэнд хоёуланд нь хэрэглэгдэх байдлыг тэгш харгалзан үзэв.

- Үгийг үгсийн аймгаар ангилж тоолов. Жишээ нь: хар-тэмдэг нэр (хар цагаан), хар-үйл үг (үзэж харах) гэх мэт.

Бид анхан шатанд өдөр тутмын харилцаанд хэрэглэгдэх сэдвийн хүрээг дараах байдлаар тодорхойлов. Үүнд:

- Мэндлэх: өдөр тутмын мэнд, дөрвөн улирлын мэнд
- Танилцах: өөрийгөө танилцуулах, юу хийдэг, хаана сурдаг талаар
- Манай анги: ангийн эд хогшлыг нэрлэх, заах
- Манай гэр бүл: аав ээж, ах эгч дүү, найз нөхөд, хүүхэд, эхнэр нөхрөө танилцуулах
- Тоо, цаг хугацаа: тоо тоолох, цаг товлох, цаг асуух, хариулах
- Төрсөн өдөр: төрсөн он, сар, өдөр хэлэх
- Гэрийн хаяг, утасны дугаар
- Улс үндэстэн: таван тивийн улс, тэдгээрийн нэр
- Ажил мэргэжил: ажил мэргэжлийн үг хэллэг, хэн юу хийдэг тухай

- Ажлын өдөр: өдөр тутам хийдэг ажил, хичээл, спорт
- Ресторан: төрөл бүрийн хоолны нэр, хоол захиалах, төлбөр тооцоо хийх
- Дэлгүүр: хоол хүнс, хувцас хунар худалдаж авах, өнгө, хэмжээ асуух
- Газар орон асуух, зүг чиг заах
- Нийтийн тээвэр: олон төрлийн тээврийн хэрэгслээр зорчих
- Аялал жуулчлал: хот, хөдөө аялах, аймаг, сум нэрлэх
- Зочлох: айлд зочлох, мэндлэх
- Банк: мөнгө солих, шилжүүлэх, гүйлгээ хийх
- Үсчин: үсээ засуулах, угаалгах, будуулах
- Шуудан: захиа явуулах, шуудангийн марк, дугтуй авах
- Цаг агаар: дөрвөн улирлын онцлог
- Байгалийн гамшиг: байгалийн үзэгдэл, үер ус
- Хөдөө явах: уул ус, мод ургамал, цэцэг ногоо
- Улаанбаатар хот: хотын дурсгалт газрууд, музей, кинотеатр
- Эмнэлэг: өвчний нэр, эмчид үзүүлэх, шинжилгээ өгөх
- Зочид буудал: Улаанбаатар хотын зочид буудлууд, өрөө захиалах
- Спорт: спортын олон төрөл, дуртай спорт
- Нисэх буудал: нисэх буудал явах, хүн тосох, гаргаж өгөх
- Үндэсний баяр: Наадам тэмдэглэх, эрийн гурван наадам
- Цагаан сар: золгох, хүндлэх ёстой холбоотой үг хэллэг
- Таван хошуу: мал, малын нас, зүс
- Хоол унд, цагаан идээ: хоол ундны төрөл зүйл, цагаан идээг нэрлэх
- Хүний бие эрхтэн: хүний биеийн хэсгийг нэрлэх
- Өнгө: өнгө заасан тэмдэг нэр
- Ааш зан: хүний ааш зан, төлөв байлдыг илэрхийлсэн үг хэллэг
- Зөвшөөрөл авах: орох гарах, авах өгөх, явах ирэх, суух босох гэх мэт зөвшөөрөл авах
- Ерөөх, баяр хүргэх, талархах
- Номын сан: ном хайх, захиалах, танхимд унших, номыг гэрээр зээлж авах
- Үзвэр үйлчилгээ: музей, театр, кинотеатр явах
- Монгол ёс заншил: мэндлэх, хүндлэх, зочлох

Хамгийн олон давтамжтай үгсийг энд дурдсан сэдэвтэй хэр уялдаж байгааг тогтоосон бөгөөд багш, ажиллах, авах, нэр, оюутан, уух, бичих, анги, асуух, гэр, дуртай, одоо, ирэх, маргааш, сайхан, ном, сайн, ойлгох, олон, манай, ямар, хэдэн, миний, дараа, мэдэх гэх мэт үгс хамгийн өндөр давтамжтай тохиолдож байна.

Энэхүү судалгааны үр дүнд анхан шатанд эзэмшвэл зохих үгийн нийт тоог 1663 гэж үзсэн бөгөөд анхан шатны M1 түвшинд 733 үг, M2 түвшинд 930 үг гэж тогтоосон болно.

Дүгнэлт

Монгол хэлийг хоёрдогч хэл болгон суралцагчийн үгийн сангийн мэдлэг чадварыг тодорхойлох судалгааны ажил өнөө хэр ховор байна. Бид энэхүү судалгаагаар монгол хэлний анхан шатанд зайлшгүй сурах үгийн жагсаалтыг боловсруулан гаргахдаа олон хэлний арга туршлагыг монгол хэлний онцлогтой харьцуулан судалсан болно.

Хоёрдогч хэл эзэмшихүй (SLA)-н онолд үгийн сан нь хэлний мэдлэг, үр дүнтэй харилцааны ур чадварыг хөгжүүлэхэд чухал үүрэг гүйцэтгэдэг хэмээн үздэг. Тухайлбал, Крашений “Оролтын

таамаглал” (Input Hypothesis), Нэйшний “Үгийн сан сурахуйн орчил хүрээ” (Framework on vocabulary learning) зэрэг хэл эзэмшихүйн онолууд нь үгийн сангаар дамжуулан мэдээллийг хүлээн авч зөв ойлгох, үгийн санг тогтолцоотойгоор сурч эзэмшихийн ач холбогдлыг онцолсон байна.

Бидний энэхүү судалгааны үр дүнд монгол хэл сурч буй гадаадын суралцагчийн анхан шатанд эзэмшвэл зохих үгийн нийт тоог 1663 гэж тогтоосон бөгөөд үүнээс анхан шатны M1 түвшинд 733 үг, M2 түвшинд 930 үг гэж тогтоосон болно. Энэхүү судалгааны үр дүнг ашиглан гадаад оюутанд зориулсан монгол хэлний сурах бичиг, гарын авлагыг зохиохдоо ашиглах үгийн сангийн нөөц хязгаарын баримжаатай болж, чухам ямар ямар үгийг тухайн сургалтад заавал оруулах ёстой болохыг баримжаалан, сургалтын үр дүнг тогтолцоотойгоор сайжруулах практик ач холбогдолтой юм.

Ном зүй

1. Anber Nacera. 2010. Language learning strategies and the vocabulary size. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 2.
2. David Hirsh, Paul Nation. 1992. What Vocabulary size is needed to read unsimplified texts for pleasure? *Reading in a foreign language*.
3. Hazenberg S., Hulstijn J.N. 1996. Defining a minimal receptive second-language vocabulary for non-native university students: an empirical investigation. *Applied Linguistics*.
4. Krashen, S. D. 1985. *The Input Hypothesis: Issues and Implications*. Longman.
5. Nation, I. S. P. 2001. *Learning Vocabulary in Another Language*. Cambridge University Press.
6. Norbert Schmitt. 2008. Review article: Instructed second language vocabulary learning. *Language teaching research*.
7. Norbert Schmitt. 2010. *An introduction to Applied Linguistics*. London. Routledge.
8. Paul Nation and James Coady. 1988. *Vocabulary and reading. Vocabulary and language teaching*. London: Routledge.
9. Paul Nation, Robert Waring. 1997. *Vocabulary size, text coverage and word lists. Vocabulary: Description, Acquisition and Pedagogy*. Cambridge University Press.
10. Paul Nation. 1993. *Vocabulary size, growth, and use. Studies in Bilingualism*. Vol.6.
11. Заяабаатар Д. нар. 2023. Олон улсын монгол хэлний шалгалтын тогтолцоо. Үндсэн аргачлал. Улаанбаатар

Abstract

The teaching of Mongolian as a second language to foreign students and learners has a long history. Despite the publication of numerous textbooks and manuals for Mongolian language instruction, there remains a scarcity of comprehensive Mongolian vocabulary resources and research on vocabulary proficiency across different levels. This article addresses this gap by determining the vocabulary size of beginner-level learners of Mongolian as a second language. Our findings yielded a list of 733 words at the beginner M1 level and 930 words at the M2 level, totaling 1,663 words. For further details on the methodology and theoretical framework used in constructing this list, readers are referred to the full article.

Талархал

Энэхүү судалгааны ажлыг 2021-2023 онд Монгол Улсын Шинжлэх Ухаан Технологийн Сангийн санхүүжилтээр МУИС-ийн профессор Д.Заяабаатарын удирдаж хэрэгжүүлсэн “Монгол хэлний стандарт шалгалт” инновацын төслийн судлаачдын багийн ажлын үр дүнд тулгуурлан гүйцэтгэв. Тус өгүүллийг хянан тохиолдуулсан “Монгол судлал” сэтгүүлийн редакцын зөвлөлийн гишүүдэд талархал илэрхийлье.

Хавсралт. М1 түвшний үгийн жагсаалт

1. аав	39. арагш	75. бас
2. ааруул	40. арал	76. баян
3. аарц	41. арван нэгдүгээр сар	77. баяр
4. ав-	42. арван хоёрдугаар сар	78. баярла-
5. авар-		79. баярлалаа
6. австрали	43. аргын тоолол	80. баяртай
7. автобус	44. ард (хойно)	81. би
8. автобусны буудал	45. ариун цэврийн өрөө	82. бид
9. авчир-		83. бие
10. агаар	46. архи	84. бие засах газар
11. адил	47. асуу-	85. билгийн тоолол
12. адуу	48. асуулт	86. битгий
13. ажил	49. африк	87. битүүн
14. ажилла-	50. ах	88. бич-
15. ажилтан	51. ахмад	89. биш
16. ажилчин	52. ач	90. богино
17. ази	53. ашигла-	91. бод-
18. ай-	54. аяга	92. бол-
19. айл	55. аял-	93. болгоомжтой
20. айраг	56. аялагч	94. боов
21. алдаа	57. аялал	95. боорцог
22. алим	58. аяллын хуваарь	96. бор
23. алх-	59. баг	97. бороо
24. алчуур	60. бага	98. бос
25. аль	61. багийн ахлагч	99. ботго
26. ам	62. багш	100. бөгж
27. амар-	63. бай-	101. бөмбөг
28. амархан	64. байр	102. бөх
29. америк	65. байцай	103. бугуйн цаг
30. амжилт	66. байшин	104. будаа
31. амралт	67. бал	105. буйдан
32. амт	68. баллуур	106. буруу
33. амьдар-	69. банк	107. бусад
34. амьтан	70. бараг	108. буу-
35. анги	71. бариа	109. бууз
36. англи	72. барилгачин	110. буц-
37. арав	73. баруун	111. бүгд
38. аравдугаар сар	74. барь-	112. бүжиг

113. бүжиглэ-	152. гөлөг	191. дөрөвдэх өдөр
114. бүжигчин	153. грамм	192. дөрөвдүгээр сар
115. бүр	154. гуанз	193. дөч
116. бүрхэг	155. гудамж	194. дугаар
117. бүс	156. гурав	195. дугаар / дүгээр
118. бүтэн сайн	157. гурав дахь өдөр	196. дулаан
119. бүү	158. гуравдугаар сар	197. дунд
120. бүх	159. гурил	198. дуу
121. бэ /вэ	160. гутал	199. дууд-
122. бэлд-	161. гуч	200. дуул-
123. бэлэг	162. гүй-	201. дуус-
124. бэлэглэ-	163. гүүр	202. дуучин
125. бэлэн	164. гэнэт	203. дүрэм
126. бээлий	165. гэр	204. дүү
127. бялуу	166. гэр бүл	205. дүүрэн
128. бяслаг	167. гэрлэ-	206. дэвтэр
129. виз	168. давт-	207. дэлгүүр
130. вьетнам	169. давхар	208. дэлхий
131. гадаад	170. дага-	209. дэргэд
132. гадил	171. дал	210. дээд
133. гадна	172. далай	211. дээл
134. газар	173. дар-	212. дээр
135. газрын зураг	174. дараа	213. дээш
136. гайхалтай	175. дарга	214. европ
137. гал	176. дарс	215. ер (тоо)
138. гал тогоо	177. дасгал	216. ерөнхий сайд
139. галт тэрэг	178. дасгалжуулагч	217. ерөнхийлөгч
140. гар	179. дахин	218. ес
141. гар-	180. дахь / дэх	219. ёс
142. гар бөмбөг	181. докторант	220. ёсгүй
143. гар утас	182. долоо	221. есдүгээр сар
144. гараа	183. долоодугаар сар	222. ёстой
145. гаруй	184. доод	223. жаахан
146. герман	185. доор	224. жагсаалт
147. гийгүүлэгч	186. доош	225. жар
148. гоймон	187. дотно	226. жигнүүр
149. гол	188. дотоод	227. жигнэмэг
150. голдуу	189. дотор	228. жигнэх
151. гольф	190. дөрөв	229. жижиг

230. жижүүр	269. зураг	308. март-
231. жил	270. зурагт	309. мах
232. жимс	271. зургаа	310. маш
233. жолоод-	272. зургаадугаар сар	311. машин
234. жолооч	273. зуу	312. медаль
235. жорлон	274. зүгээр	313. менежер
236. жуулчны бааз	275. зүрх	314. метр
237. жүрж	276. зүүлт	315. миллиметр
238. за	277. зүүн	316. миний
239. заа-	278. зээ	317. минь
240. зав	279. ид-	318. минут
241. завсарла-	280. идээ	319. могой
242. загас	281. ийм	320. мод
243. зайрмаг	282. ингэ-	321. морины уралдаан
244. залуу	283. инээ-	322. морь
245. залхуу	284. ир-	323. мөн
246. зам	285. ирээдүй	324. мөнгө
247. заншил	286. итгэ-	325. мөндөр
248. зар-	287. их	326. мөс
249. зарим	288. их дэлгүүр	327. музей
250. заримдаа	289. ишиг	328. муу
251. зарла-	290. кассчин	329. муур
252. зарцуул-	291. килограмм	330. муухай
253. зас-	292. километр	331. мэд-
254. зах	293. кино	332. мэдээ
255. захиа	294. компьютер	333. мэндэл-
256. захиал-	295. лам	334. мэргэжил
257. захирал	296. лаос	335. мэргэжилтэн
258. зогс-	297. литр	336. мянга
259. золго-	298. лууван	337. наадам
260. зочин	299. магадгүй	338. надад
261. зочны өрөө	300. магистрант	339. найз
262. зөв	301. майхан	340. найм
263. зөвлө-	302. мал	341. наймдугаар сар
264. зөвхөн	303. малгай	342. нам
265. зөөгч	304. малчин	343. намайг
266. зөөлөн	305. манаач	344. намар
267. зун	306. манан	345. нар
268. зур-	307. маргааш	346. нас

347. ная	386. орц	425. салхил-
348. нийслэл	387. орчим	426. самар
349. нимбэг	388. орчуул-	427. самбар
350. нимгэн	389. охин	428. сана-
351. нис-	390. оч-	429. сандал
352. нислэг	391. оюутан	430. сантиметр
353. ногоо	392. өвгөд	431. сар
354. ногоон	393. өвд-	432. саримс
355. ноднин	394. өвөл	433. сая
356. ном	395. өвөө	434. солонгос
357. нохой	396. өг-	435. соль-
358. нөгөө	397. өглөө	436. сонгино
359. нөгөөдөр	398. өглөөний цай	437. сонго-
360. нөхөр	399. өдөр	438. сонин
361. нуруу	400. өдрийн хоол	439. сонирхол
362. нуур	401. өлгө-	440. сонс-
363. нүд	402. өлс-	441. спорт
364. нүүр	403. өмд	442. судал-
365. нэг	404. өмнө	443. судлаач
366. нэгдэх өдөр	405. өмс-	444. сур
367. нэгдүгээр сар	406. өнгө	445. сур-
368. нэм-	407. өнгөрсөн	446. сурагч
369. нэр	408. өндөг	447. сургууль
370. нээ-	409. өндөр	448. суу-
371. овъёос	410. өнөө	449. сүү
372. одоо	411. өнөөдөр	450. сэдэв
373. ойлго-	412. өөр	451. сэл-
374. оймс	413. өргөн	452. сэр-
375. ол-	414. өргөст хэмх	453. сэрүүн
376. олимп	415. өрөө	454. та
377. он	416. өчигдөр	455. та нар
378. онгоц	417. паспорт	456. тааз
379. ор-	418. польш	457. тав
380. ор	419. ресторан	458. тавдахь өдөр
381. орой	420. саван	459. таваг
382. оройн хоол	421. сагсан бөмбөг	460. тавдугаар сар
383. оролц-	422. сайн	461. тавь
384. ороолт	423. сайхан	462. тавь-
385. орос	424. салхи	463. тайван

464. тайл-	503. тэг-	542. уулз-
465. тайлбарла-	504. тэд	543. ууц
466. такси	505. тэдгээр	544. уучил-
467. талх	506. тэмдэг	545. учир
468. тамирчин	507. тэмцээн	546. үг
469. тань-	508. тэмээ	547. үгүй
470. тараг	509. тэнгэр	548. үз-
471. тарган	510. тэнд	549. үзэг
472. тариачин	511. тэр	550. үзэм
473. тасал-	512. тэрбум	551. үндэсний
474. тасалбар	513. тээш	552. үнэ
475. тат-	514. угаа-	553. үнэн
476. театр	515. угаалгын өрөө	554. үнэр
477. теллер	516. удаа	555. үр
478. теннис	517. удаан	556. үргэлж
479. тив	518. уйл-	557. үс
480. тийм	519. улаан	558. үсчин
481. тогло-	520. улаан лооль	559. үсэг
482. тоглоом	521. уламжлалт	560. үүл
483. тогоо	522. улирал	561. үүргэвч
484. толгой	523. улмаас	562. үхэр
485. том	524. улс	563. франц
486. том өрөө	525. уна-	564. хаа-
487. тоо	526. унага	565. хаалга
488. тоол-	527. унгар	566. хаана
489. торго	528. ундаа	567. хаашаа
490. тос	529. унт-	568. хааяа
491. төв талбай	530. унш-	569. хавар
492. төгс-	531. урагш	570. хагас
493. төмс	532. уралдаан	571. хагас сайн
494. тугал	533. урд	572. хажууд
495. тусал-	534. уржигдар	573. хай-
496. тухай	535. урт	574. хайр
497. түвшин	536. ус	575. халуун
498. түр	537. усан үзэм	576. хамар
499. түүний	538. утас	577. хамт
500. түүнд	539. уу-	578. хана
501. түүх	540. уу/үү, юу/юү?	579. ханын цаг
502. тэг	541. уул	580. хар

581. харь-	620. хурга	659. цанга-
582. харандаа	621. хурдан	660. цас
583. харанхуй	622. хуудас	661. цонх
584. харва-	623. хуурай	662. цохь-
585. харин	624. хуучин	663. цүнх
586. хариул-	625. хүйтэн	664. цэвэрлэ-
587. хатуу	626. хүлээ-	665. цэвэрлэгч
588. хая-	627. хүн	666. цэг
589. хаяг	628. хүнд	667. цэлмэг
590. хиам	629. хүр-	668. цээжил-
591. хий-	630. хүртэл	669. чад-
592. хичээл	631. хүрэм	670. чанамал
593. хоёр	632. хүс-	671. чанга
594. хоёрдахь өдөр	633. хүүхэд	672. чех
595. хоёрдугаар сар	634. хэвт-	673. чи
596. хож-	635. хэд	674. чиний
597. хожигд-	636. хэдэн	675. чих
598. хойно	637. хэзээ	676. чихэр
599. хойш	638. хэл	677. чөлөөгүй
600. хол	639. хэл-	678. чөлөөтэй
601. хонь	640. хэм	679. чүдэнз
602. хоол	641. хэмжээ	680. шал
603. хоолло-	642. хэн	681. шалга-
604. хооронд	643. хэрхэн	682. шалгалт
605. хоосон	644. хэрэв	683. шар
606. хот	645. хэрэглэ-	684. шат
607. хөгжимчин	646. хэрэгтэй	685. шатар
608. хөгшин	647. хэрэлд-	686. шийд-
609. хөдөө	648. хэсэг	687. шинэ
610. хөл	649. хэцүү	688. шинэ жил
611. хөл бөмбөг	650. хямд	689. ширхэг
612. хөнгөн	651. хятад	690. ширээ
613. хөргөгч	652. цаг	691. шоколад
614. хөрш	653. цагаан	692. шохой
615. хөтөч	654. цагаан сар	693. шөнө
616. хөшиг	655. цагдаа	694. шууд
617. хуваа-	656. цад-	695. шуудан
618. худалдагч	657. цай	696. шуур-
619. хулгайл-	658. цамц	697. шуурга

698. шүү	712. энэ	726. ягаан
699. шүүгч	713. эргэ-	727. ядар-
700. шүүгээ	714. эрт	728. ямаа
701. шүүс	715. эрэгтэй	729. ямар
702. эгч	716. эхэл-	730. япон
703. эгшиг	717. ээж	731. яриа
704. эдгээр	718. ээмэг	732. ярилц-
705. элсэн чихэр	719. юм	733. ярь-
706. эмнэлэг	720. юу	
707. эмч	721. яа-	
708. эмэгтэй	722. яагаад	
709. эмээ	723. яар-	
710. энгийн	724. яасан	
711. энд	725. яв-	

М2 түвшний үгийн жагсаалт

1. аалз	24. алхам	47. ариун
2. ааш	25. амар (амгалан)	48. арслан
3. авагч	26. амж-	49. арч-
4. авга	27. амс-	50. арьс
5. авдар	28. амтал-	51. асаа-
6. авьяас	29. амтат	52. асар-
7. агшаагч	30. амь	53. асга
8. агшин	31. амьд	54. ахлагч
9. адал	32. амьдрал	55. ахлах
10. адуучин	33. амьсгал	56. ач-
11. ажигла-	34. ан	57. ачаа
12. ажилсаг	35. анааш	58. аштай
13. аз	36. ангилал	59. аюул
14. азарга	37. анд	60. ая (дуу)
15. азтан	38. анх	61. аян
16. аймаг	39. анхаар-	62. ба
17. аймхай	40. анхаарал	63. баавгай
18. аймшиг	41. анчин	64. бааз
19. албан	42. араатан	65. баасан
20. алга	43. арай	66. баатар
21. алд- (хаях, гээх)	44. арван	67. багана
22. алт	45. арга	68. багт-
23. алтан	46. ард	69. байгаль

70. байгуул-	109. бөгөөд	148. гарц
71. байгууллага	110. бөгс	149. гахай
72. байдал	111. бөжин	150. гашуун
73. байлгүй	112. бөөрөнхий	151. гитар
74. байнга	113. бөхий-	152. гишгэ-
75. байрлуул-	114. бугуйвч	153. говь
76. балет	115. буд-	154. гоё
77. банш	116. будаг	155. гомд-
78. бар	117. булан	156. гуай
79. бараа	118. бут	157. гуй-
80. бардам	119. буу-	158. гулга-
81. барилга	120. буудал	159. гуниг
82. баримтат	121. буур	160. гуч (ач)
83. бариул	122. бух	161. гуя
84. баталгааж-	123. буцал-	162. гүзээлзгэнэ
85. баяж-	124. буюу	163. гүн
86. биел-	125. бүдүүн	164. гүрвэл
87. бий	126. бүл	165. гүү
88. билет	127. бүлэг	166. гэ-
89. билиг	128. бүлээн	167. гэвч
90. билээ / билүү	129. бүртгүүл-	168. гэдэс
91. бирж	130. бүртгэ-	169. гэмт-
92. бич	131. бүртгэл	170. гэрэл
93. бичиг	132. бүсгүй	171. гэтэл
94. бичлэг	133. бүтэн	172. даа
95. бичмэл	134. бүтээ-	173. даа-
96. богд	135. бүтээгдхүүн	174. даавуу
97. бодол	136. бүтээл	175. даалгавар
98. бокс	137. бэлтгэл	176. даам
99. болго-	138. бэх	177. даар-
100. болгоомжил-	139. бямба	178. даатгал
101. болжмор	140. бяц	179. даашинз
102. бололтой	141. гадаа	180. дав-
103. боломжтой	142. гадуур	181. даваа (гараг)
104. болон	143. гайх-	182. давс
105. боо-	144. галерей	183. давталт
106. бохир	145. ганц	184. давтлага
107. бохь	146. гараг	185. давхи-
108. бөглө-	147. гарга-	186. дагавар

187. дадлага	226. дүр	265. заримдаг
188. дал (мөр)	227. дүрс	266. зарлал
189. далбаа	228. дүрсэл-	267. засвар
190. дамж-	229. дүүр-	268. засмал
191. дамжуул-	230. дүүрэг	269. засуул-
192. дандаа	231. дэлгэрэнгүй	270. захиалагч
193. данс	232. дэлгэц	271. захиалга
194. дараал-	233. дэр	272. захидал
195. дармал	234. дээвэр	273. захь-
196. дас-	235. дээгүүр	274. зов-
197. дахиад	236. дээрх	275. зовлон
198. дахь-	237. ерөө	276. зогсоол
199. дизайнер	238. ёслол	277. зод-
200. долоо-	239. жагс-	278. зоог
201. доогуур	240. жарга-	279. зориг
202. дор	241. жаргал	280. зорилго
203. доромжил-	242. жигнэ-	281. зориул-
204. дотогш	243. жижиглэ-	282. зорчигч
205. дотуур	244. жим	283. зохио-
206. дохь-	245. жин	284. зохиол
207. дөрвөлжин	246. жирэмсэн	285. зохиолч
208. драм	247. жишиг	286. зөвлөгөө
209. дугуй	248. жишээ	287. зөвшөөр-
210. дугуйл-	249. жолоо	288. зөвшөөрөл
211. дугуйлан	250. жор	289. зөгий
212. дулаал-	251. жуулчин	290. зөө-
213. дулаар-	252. жүжиг	291. зөрч-
214. дундуур	253. жүжигчин	292. зугаал-
215. дур	254. заавал	293. зугт-
216. дурсамж	255. заал	294. зузаан
217. дуртай	256. заан	295. зулзага
218. дутуу	257. заваан	296. зураач
219. дуугар-	258. загна-	297. зурагчин
220. дуудлага	259. зай	298. зуруул-
221. дуурь	260. залга-	299. зуслан
222. дух	261. залуучууд	300. зуун
223. дүгээр	262. зан	301. зуур-
224. дүлий	263. зар	302. зүг
225. дүн	264. зардал	303. зүй

304. зүйл	343. май	382. ноён
305. зүлэг	344. малла-	383. нойр
306. зүс-	345. манай	384. нойтон
307. зүү-	346. манд-	385. номын сан
308. зүүд	347. материал	386. ноолуур
309. зүүдэл-	348. морил-	387. нор-
310. зэрэг	349. мөлх-	388. нөөц
311. зээл	350. мөнгөн	389. нөх-
312. ижил	351. мөнх	390. нөхөрлө-
313. ийм учраас	352. мөөг	391. нөхцөл
314. иймд	353. мөр	392. нутаг
315. иймээс	354. мөрөөд-	393. нуу-
316. ийш	355. мөчир	394. нүү-
317. илгээ-	356. мужаан	395. нүх
318. илүү	357. мууд-	396. нэвтрүүлэг
319. индүү	358. мэдрэл	397. нэвтэр-
320. инженер	359. мэдрэхүй	398. нэгж
321. интернет	360. мэдээж	399. нэм-
322. инээ-	361. мэдээл-	400. нэмэгд-
323. инээд	362. мэдээлэл	401. нэмэлт
324. инээдэм	363. мэнд	402. нэрлэ-
325. иргэн	364. мэндчилгээ	403. нэрс
326. итгэл	365. мягмар	404. нэхэмжил-
327. ихэвчлэн	366. наагуур	405. нэхэмжлэгч
328. ихэнх	367. наана	406. нэхэмжлэх
329. ихэр	368. нааш	407. нээ-
330. ич-	369. навч	408. нээлт
331. карт	370. нагац	409. ням
332. километр	371. найд-	410. нярай
333. компани	372. найзал-	411. овог
334. кофе	373. найр	412. од
335. л	374. найрлага	413. ой
336. лаа	375. намаржаа	414. ойр
337. лавлах	376. нарийн	415. ойрт-
338. луужин	377. настан	416. олон
339. лхагва	378. нийл-	417. онгой-
340. маамуу	379. нийт	418. оноо
341. магад	380. нисгэгч	419. онц
342. магт-	381. ногоочин	420. оо

421. ордон	460. сарнай	499. таг
422. оролд-	461. сахал	500. тагтаа
423. орон	462. саяхан	501. тайлбар
424. оруул-	463. соёл	502. тайр-
425. орчуулагч	464. сойз	503. тайруул-
426. отгон	465. солиул-	504. тал
427. өвдөг	466. солонго	505. талаар
428. өвөлжөө	467. сонгодог	506. таларх-
429. өвс	468. сонголт	507. талбай
430. өвчин	469. сондгой	508. тамга
431. өгс-	470. сонирх-	509. тамир
432. өгүүлбэр	471. сонсогч	510. тамхи
433. өдөржин	472. сөрөг	511. тан
434. өдөрлөг	473. сувилагч	512. танай
435. өлгүүл-	474. сул	513. танайхан
436. өлгүүр	475. сум	514. танилц-
437. өмнөд	476. сунга	515. танилцуулга
438. өнгөр-	477. суралцагч	516. танхим
439. өөрсдөө	478. сурга-	517. тар-
440. өөх	479. сургалт	518. тараа-
441. өргөө	480. сурталчилгаа	519. тариа
442. өс-	481. суудал	520. тариалан
443. пүрэв	482. сууц	521. тарь-
444. регистр	483. сүм	522. тасаг
445. саа-	484. сүр	523. тасалгаат
446. саарал	485. сүүл	524. тасар-
447. сав	486. сэл-	525. тахиа
448. савх	487. сэргэлэн	526. тий тий
449. сагс	488. сэрүүхэн	527. тийм учраас
450. сайд	489. сэрээ	528. тиймд
451. сайжир-	490. сэтгүүл	529. тиймээс
452. сайн дурын ажилтан	491. сэтгүүлч	530. тийш
453. салбар	492. сэтгэл	531. товч
454. сам	493. таа-	532. тог
455. самна-	494. таалагд-	533. тоглолт
456. сан	495. таар-	534. тоглуул-
457. санаа	496. тавилга	535. тогооч
458. санагд-	497. тавиур	536. тод
459. санал	498. тавтай	537. тодорхойлолт

538. тойр-	577. тэгвэл	615. утаа
539. толь	578. тэгш	616. утга
540. тоос	579. тэгээд	617. уур
541. тоот	580. тэжээ-	618. уурла-
542. тооц-	581. тэмдэглэ-	619. уут
543. тооцоо	582. тэнцүү	620. уучлаарай
544. тор	583. тэнэг	621. уушги
545. тос-	584. тэрэг	622. учиртай
546. тосгон	585. тээвэр	623. уянга
547. тохир-	586. угаалга	624. үд-
548. тохируул-	587. угаалга-	625. үдэш
549. тохой	588. угт-	626. үдэшлэг
550. төв	589. уд-	627. үе
551. төгрөг	590. удирдлага	628. үер
552. төгсгөл	(зурагтын)	629. үеэл
553. төлөвлө-	591. уйд-	630. үзвэр
554. төлөгд-	592. уйтгарла-	631. үзлэг
555. төлөгч	593. улай-	632. үзүүл-
556. төлөө	594. улам	633. үзэгч
557. төмөр	595. унаа	634. үзэсгэлэн
558. төөр-	596. унд	635. үйлдвэр
559. төр-	597. унтар-	636. үйлдвэрлэ-
560. төрөл	598. унтлага	637. үйлчилгээ
561. тулга	599. унтраа-	638. үйлчлүүлэгч
562. тулд	600. уншигч	639. үлгэр
563. туранхай	601. урагшаа	640. үлд-
564. тусгай	602. урамшуулал	641. үлдээ-
565. тусламж	603. уран	642. үндэс
566. тусч	604. урга-	643. үндэстэн
567. тутам	605. ургамал	644. үнс-
568. туулай	606. урдуур	645. үнэг
569. тушаал	607. уржнан	646. үнэлгээ
570. түгжрэл	608. урилга	647. үнэмлэх
571. түймэр	609. урлаг	648. үнэрлэ-
572. түл-	610. урс-	649. үнээ
573. түлхүүр	611. урь-	650. үргэлжил
574. түргэн	612. урьд	651. үсэр-
575. түү-	613. усал-	652. үүд
576. түшээ	614. устга-	653. үүрд

654. хаагуур	693. хатан	732. хөмсөг
655. хаалт	694. хацар	733. хөндлөн
656. хаан	695. хашаа	734. хөнжил
657. хаана ч	696. хивс	735. хөө-
658. хаанаас ч	697. хийд	736. хөөрхөн
659. хашаа ч	698. хичээ-	737. хөргөгч
660. хаваржаа	699. хичээллэ-	738. хөрс
661. хавтас	700. хог	739. хөтөл-
662. хавь	701. ходоод	740. хөтөлбөр
663. хага	702. хоёул	741. хөх
664. хагал-	703. хойгуур	742. хөхөө
665. хадгал-	704. хойд	743. хөхтөн
666. хажуу	705. хойтон	744. хөшөө
667. хайл-	706. хойшоо	745. хуваарь
668. хайртай	707. холбо-	746. хувилбар
669. хайрцаг	708. холбогдол	747. хувцас
670. хал-	709. холбоо	748. хувцасла-
671. халбага	710. холь-	749. хувьцаат
672. халиун	711. хоно-	750. хуга
673. халтир-	712. хоног	751. хугал-
674. халууц-	713. хонх	752. хугар-
675. хамгаал-	714. хоолой	753. хугацаа
676. хамгаалагч	715. хор	754. худал
677. хамгийн	716. хоригло-	755. худалд-
678. хамтар-	717. хороо	756. худалдаа
679. хамтлаг	718. хороолол	757. хулгай
680. хан	719. хорхой	758. хулгайч
681. хангай	720. хос	759. хулгана
682. ханиад	721. хотхон	760. хун
683. ханш	722. хоцор-	761. хураа-
684. харагд-	723. хошуу	762. хураамж
685. харамла-	724. хөв-	763. хурал
686. харилцаа	725. хөвгүүд	764. хурд
687. хариулт	726. хөгжилтэй	765. хурдал-
688. харуул	727. хөгжим	766. хурим
689. харь	728. хөгжөөнт	767. хуруу
690. харьцуул-	729. хөдөл-	768. хутга
691. хас-	730. хөлд-	769. хуул-
692. хат-	731. хөлдүү	770. хууль

771. хуур	810. цаагуур	849. чиглэл
772. хуур-	811. цаазат	850. чийдэн
773. хуурга	812. цаана	851. чимх-
774. хуушуур	813. цаас	852. чимэг
775. хүйс	814. цааш	853. чимээ
776. хүйтэр	815. цалин	854. чоно
777. хүмүүс	816. цана	855. чөлөө
778. хүндэл-	817. царай	856. чулуу
779. хүндэт	818. цахилгаан	857. шав-
780. хүндэтгэ-	819. цахим	858. шавар
781. хүнс	820. цахь-	859. шавж
782. хүргэ-	821. цирк	860. шавь
783. хүргэлт	822. цоо	861. шагай
784. хүрээлэн	823. цоож	862. шагна-
785. хүсэл	824. цоч-	863. шагнал
786. хүү	825. цөл	864. шар-
787. хүүхэлдэй	826. цөөн	865. шарла-
788. хүч	827. цөцгий	866. шат-
789. хэвлэ-	828. цув	867. шахам
790. хэвлэл	829. цуг	868. шид-
791. хэд ч	830. цугла-	869. шил
792. хэддүгээр	831. цуглар-	870. шилдэг
793. хэдийд	832. цус	871. шилжүүл-
794. хэдүүл	833. цуцал-	872. шингэн
795. хэзээ ч	834. цэвэр	873. ширүүн
796. хэлбэр	835. цэнгэл	874. шороо
797. хэмж-	836. цэнхэр	875. шөл
798. хэн ч	837. цэрэг	876. шувуу
799. хэр	838. цэцэг	877. шугам
800. хэрвээ	839. цэцэрлэг	878. шударга
801. хэрч-	840. цээж	879. шулуун
802. хэрэг	841. ч	880. шүд
803. хэрэглэл	842. чадвар	881. шүлс
804. хэрэгсэл	843. чамайг	882. шүлэг
805. хэрэм	844. чамд	883. шүт-
806. хэрээ	845. чана-	884. шүүр-
807. хэчнээн	846. чарга	885. шүүх
808. хямдар-	847. чацаргана	886. шүхэр
809. хямдралтай	848. чиг	887. эвд-

888. эвх-	903. эрвээхэй	918. явган
889. эвэр	904. эрдэмтэн	919. явдалт
890. эгнээ	905. эрүү	920. яг
891. эд	906. эрхий	921. ядаргаа
892. эдгэ-	907. эрхтэн	922. ядуу
893. эелдэг	908. эрхэм	923. ялаа
894. эзэл-	909. эрэг	924. ялагч
895. эзэн	910. эсвэл	925. ялалт
896. элс	911. эсэргүүц-	926. ялга-
897. элс-	912. эх	927. ямар ч
898. элэг	913. эхнэр	928. яргуй
899. эм	914. эцэг	929. ярилцлага
900. эмгэнэлт	915. эцэс	930. яс
901. эмчил-	916. ээлж	
902. эр	917. юу ч	